

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Centrul de Studii Europene
1.3 Departamentul	Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Economie și afaceri internaționale - interdisciplinar cu domeniile: Geografie și Științe Administrative
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Dezvoltare regională și managementul proiectelor europene

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Regionalism și democrație în Uniunea Europeană						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Lucian-Dumitru Dîrdală						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Lucian-Dumitru Dîrdală						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	curs	1,5	seminar/laborator	1,5
3.2 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	curs	21	seminar/laborator	21
3.3 Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						40
Tutoriat						4
Examinări						4
Alte activități.....						
3.4 Total ore studiu individual						138
3.5 Total ore pe semestru						180
3.6 Număr de credite						6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">• Înțelegerea, interpretarea și critica principalelor teorii referitoare la Uniunea Europeană, înțeleasă ca sistem politic democratic.• Înțelegerea, interpretarea și critica teoriilor referitoare la relația între palierele supranațional, național și regional, din perspectiva democrației.• Folosirea intuițiilor oferite de câmpul teoriei politice pentru a înțelege conexiunile dintre democrație și alte valori politice (libertate, egalitate, dreptate etc.).• Internalizarea conținutului și implicațiilor dezbaterilor pe marginea deficitului democratic din Uniunea Europeană.• Dezvoltarea abilităților de a face corelații cu alte domenii de cercetare.
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a lucra structurat, planificat, de a lua decizii privind situații complexe, de a identifica, defini și soluționa probleme într-un context internațional și multicultural</p> <p>CT2. Capacitatea de comunicare interpersonală, de lucru în echipă sau de asumare de leadership în instituții și echipe diverse</p> <p>CT3. Capacitatea de evaluare și auto-evaluare a performanțelor profesionale raportate la cerințele și tendințele în domeniu, de identificare a nevoilor de formare și de a folosi cele mai adecvate cerințe și metode de perfecționare continuă</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Disciplina este încadrată în spațiul științei politice, utilizând cu precădere instrumente ale teoriei democratice. Cursul va oferi studenților un punct de pornire în analiza sistemului politic al UE, a funcționării principalelor sale instituții, a particularităților procesului democratic din UE și a interrelațiilor politice stabilite între diverse paliere de guvernare: supranațional, național, regional și local.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none">▪ Interpreteze evoluția concepțiilor despre regiuni și regionalism în Europa și să reflecteze pe marginea semnificației acestui proces pentru cetățeanul european.▪ Descrie interferențele dintre guvernarea democratică la diverse niveluri, pe teritoriul Europei.▪ Utilizeze rezultatele anchetelor sociale și ale altor cercetări empirice▪ Analizeze critic diverse enunțuri politice referitoare la semnificația regiunilor în Europa contemporană▪ Se angajeze în dezbateri pe marginea diverselor proiecte de politici publice semnificative din perspectiva conținutului disciplinei.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere: prezentare a conținutului disciplinei.	Prezentare PPT, explicație, conversație, chestionare.	1 oră
2.	Democrația: o scurtă istorie intelectuală	Prezentare PPT, explicație, conversație, chestionare.	2 ore

3.	Definirea democrației	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră
4.	Sistemul instituțional al UE	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
5.	Parlamentul European și democrația în UE	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
6.	Partide și organizații ale societății civile în UE	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră
7.	Democrație la nivel local și regional, în statele membre ale UE	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră
8.	Identități democratice: regional, național, european	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
9.	Noul regionalism și democrația în Europa	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
10.	Semnificația politică a euroregiunilor	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră
11.	Problema deficitului democratic în UE (I): abordări axate pe instituțiile politice	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
12.	Problema deficitului democratic în UE (II): abordări axate pe cultura politică	Prezentare PPT, explicație, conversație.	2 ore
13.	Uniunea Europeană și promovarea democrației pe plan internațional	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră
14.	Concluzii	Prezentare PPT, explicație, conversație.	1 oră

Bibliografie**Referințe principale:**

Bache, Ian, Stephen George, Simon Bulmer, *Politics in the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2011.
Cini, Michelle, Nieves Pérez-Solórzano Borragán (eds), *European Union Politics*, Oxford University Press, Oxford, 2013.
Eriksen, Erik O., John E. Fossum, *Rethinking Democracy and the European Union*, Routledge, London, 2012.
Hobolt, Sara. (2012) 'Citizens satisfaction with democracy in the European Union' *Journal of Common Market Studies* 50 (1): 88-105.
Norris, Pippa, *Democratic Deficit: Critical Citizens Revisited*, Cambridge University Press, Cambridge, 2011.
Schmidt, Vivian A., „Democracy and Legitimacy in the European Union Revisited: Input, Output and ‘Throughput’ ”, *Political Studies* 61, 2013.
Staab, Andreas, *The European Union Explained: Institutions, Actors, Global Impact*, Indiana University Press, Bloomington, 2013.
Youngs, Richard (ed.), *The European Union and Democracy Promotion: A Critical Global Assessment*, Johns Hopkins University Press, Baltimore, 2010.

Referințe suplimentare:

Vor fi oferite pe perioada derulării cursului, prin email.

8.2	8.2 Seminar/lab	Metode de predare	Observații
1.	Prezentarea seminarului; dezbateri pe marginea definiției democrației	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
2.	Abordări empirice și normative în studiul democrației	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră

3.	Conceptul de poliarchie: condițiile minimale ale democrației	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
4.	Uniunea Europeană și democrația: dezbateri pe marginea modelului consociațional și a modelului consensualist de democrație	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
5.	Procesul democratic în UE: rolul Parlamentului European	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
6.	Procesul democratic în UE: partide și alegeri	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
7.	Procesul democratic în UE: organizațiile societății civile	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
8.	Regiunile în UE: cadru normativ și semnificații politice	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
9.	Regionalismul: vechi și nou	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
10.	Subsidiaritatea în teoria și practica politică europeană	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
11.	Deficitul democratic: posibile soluții instituționale	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
12.	Deficitul democratic: nevoia de întărire a participării politice a cetățenilor	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
13.	Ipostaze ale europenizării: implementarea principiilor	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră
14.	Concluzii: regiunile și problema democrației în UE	Prezentare PPT, chestionare, dezbateri.	1 oră

Bibliografie

Agné, H. (2007), "The Myth of International Delegation: Limits to and Suggestions for Democratic Theory in the Context of the European Union", *Government and Opposition*, 42(1): 18-45.

Bellamy, R. and D. Castiglione (2011), "Democracy by delegation? Who represents whom and how in European governance", *Government and Opposition*, 46(1): 101-125.

Bovens, M. (2007), "Analysing and Assessing Accountability: A Conceptual Framework", *European Law Journal*, 13(4): 447-468.

Føllesdal, Andreas and Simon Hix. (2006) "Why There is a Democratic Deficit in the EU: A Response to Majone and Moravcsik" *Journal of Common Market Studies* (44)3: 533-62.

Green-Pedersen, Christoffer. (2011) "A giant fast asleep? party incentives and the politicisation of european integration." *Political Studies* 60(1): 115-130.

Hix, Simon and Michael Marsh. (2007) "Punishment or Protest? Understanding European Parliament Elections" *Journal of Politics* 69: 495-510.

Hobolt, Sara. (2012) 'Citizens satisfaction with democracy in the European Union' *Journal of Common Market Studies* 50 (1): 88-105.

Lavenex, Sandra and Frank Schimmelfennig. (2009) "EU rules beyond EU borders: theorizing external governance in European politics" *Journal of European Public Policy* 16(6): 791-812.

Marks, G. (2012) "Europe and Its Empires: From Rome to the European Union", *Journal of Common Market Studies* 50(1): 1-20.

Meadowcroft, J. (2002) "The European Democratic Deficit, the Market and the Public Space: A Classical Liberal Critique", *Innovation*, Vol. 15, No. 3, 2002

Moravcsik, Andrew. (2002) “In Defence of the ‘Democratic Deficit’: Reassessing Legitimacy in the European Union” *Journal of Common Market Studies* 40(4): 603-24.
Pollack, M. (2003), “Control Mechanism or Deliberative Democracy?: Two Images of Comitology”, *Comparative Political Studies*, 36(1/2): 125-155

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei reflectă tendințele prioritare în studiul domeniului, pe plan internațional, precum și exigențele potențialilor angajatori din sectorul public sau privat. Cursul oferă studenților o perspectivă politologică utilă, în condițiile în care fenomenul regionalismului european reclamă abordări pluridisciplinare și transdisciplinare. Este luat în calcul specificul pieței muncii din România și din spațiul UE.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Capacitate de sinteză; raționament teoretic	Eseu (4000 cuvinte)	66%
10.5 Seminar/ Laborator	Capacitate de analiză	Prezentare – studiu de caz	33%
10.6 Standard minim de performanță: Înțelegerea principalelor concepte; capacitate minimală de analiză critică			

Data completării

Titular de curs

Lect. dr. Lucian-Dumitru Dîrdală

Titular de seminar

Lect. dr. Lucian-Dumitru Dîrdală

Data avizării

Director de departament

Prof. univ. dr. Gabriela Carmen Pascariu

